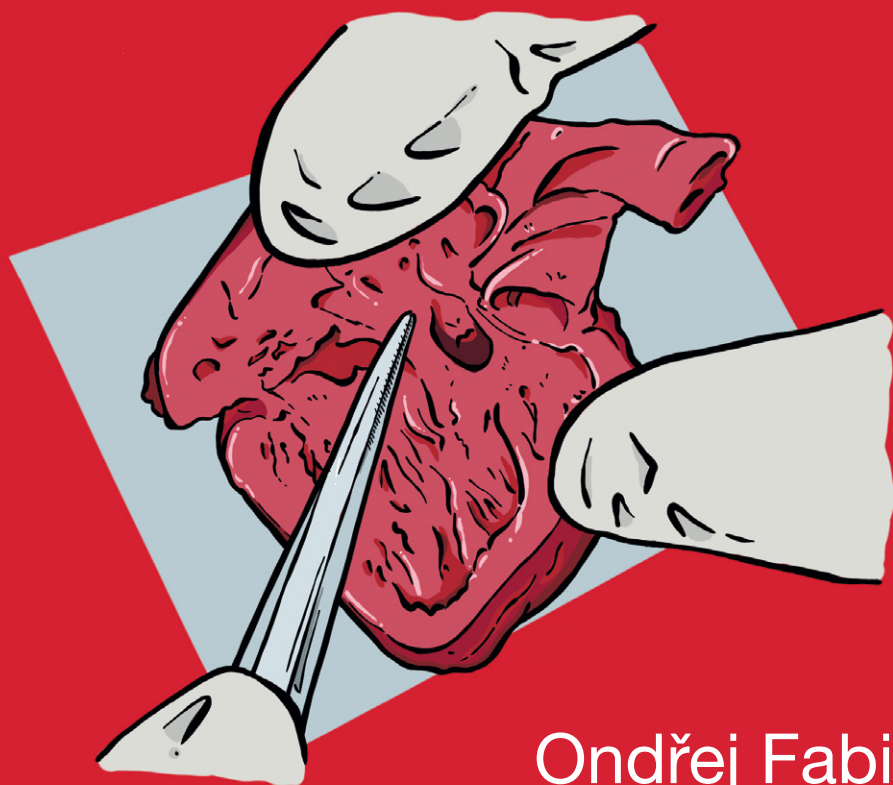

učební texty Univerzity Karlovy

PATOLOGICKÁ ANATOMIE VÝVOJOVÝCH VAD SRDCE

Ondřej Fabián
David Kachlík

KAROLINUM

Patologická anatomie vývojových vad srdce

Ondřej Fabián

David Kachlík

Recenzovali:

prof. MUDr. Mgr. Zbyněk Tonar, Ph.D.

MUDr. Roman Gebauer

Vydala Univerzita Karlova, Nakladatelství Karolinum

Redakce Alena Jirsová

Grafická úprava Kateřina Řezáčová

Sazba DTP Nakladatelství Karolinum

Vydání první

© Univerzita Karlova, 2020

© Ondřej Fabián, David Kachlík, 2020

Illustrations © Šárka Zavázalová, 2020

Cover illustration © Andrea Felšová, 2020

ISBN 978-80-246-4605-3

ISBN 978-80-246-4637-4 (pdf)

Univerzita Karlova
Nakladatelství Karolinum

www.karolinum.cz
ebooks@karolinum.cz

OBSAH

Poděkování	7
Předmluva	9
ÚVOD DO EMBRYOLOGIE KARDIOVASKULÁRNÍHO SYSTÉMU	11
Stádium srdeční kličky	11
Vývoj sinus venosus	12
Septace síní	13
Septace canalis atrioventricularis	14
Septace truncus arteriosus a conus arteriosus	15
Septace komor	16
Vývoj velkých tepen	16
Vývoj žil	19
SYSTEMATICKÝ PŘÍSTUP K MALFORMOVANÉMU SRDCI	20
Anatomie srdce v kontextu Morfologické metody	20
Převodní srdeční systém	25
Sekvenční segmentální analýza	25
Srdeční septa a pseudosepta	31
JEDNOTLIVÉ VÝVOJOVÉ SRDEČNÍ VADY	32
Defekt septa síní (Atrial Septal Defect, ASD)	32
Defekt septa komor (Ventricular Septal Defect, VSD)	34
Defekt atrioventrikulárního septa (Atrioventricular Septal Defect, AVSD)	35
Fallotova tetralogie (Tetralogy of Fallot, ToF)	39
Dvojvýtoková pravá komora (Double Outlet Right Ventricle, DORV)	41
Dvojvýtoková levá komora (Double Outlet Left Ventricle, DOLV)	43
Společný arteriální trunkus (Persistent Truncus Arteriosus, PTA)	43
Transpozice velkých tepen (Transposition of the Great Arteries, TGA)	45
Vrozeně korigovaná transpozice velkých tepen (Congenitally Corrected Transposition of the Great Arteries, CCTGA)	47
Izolovaná atrioventrikulární diskordance	49
Koarktace aorty (Coarctation of the Aorta, CoA)	49
Shoneův komplex	50
Jiné vady aortálního oblouku	51
Cévní prstenec	51
Cévní smyčka	52
Pravostranný oblouk aorty	52
Arteria lusoria	52
Funkčně jednokomorové srdce	52

Dvojtoková komora (Double Inlet Left/Right Ventricle, DILV/DIRV)	53
Atrioventrikulární valvární atrézie	54
Syndrom hypoplastického levého srdce	55
Pulmonální atrézie s intaktním mezikomorovým septem a syndrom hypoplastického pravého srdce	55
Atriální izomerizmus	56
Nejčastější nálezy u pravostranného atriálního izomerizmu	58
Nejčastější nálezy u levostranného atriálního izomerizmu	58
Abnormality chlopní	58
Dysplázie chlopně	58
Aortální a pulmonální stenóza	58
Anomálie atrioventrikulárních chlopní	59
Straddling a overriding	60
Abnormality ductus arteriosus	60
Perzistující ductus arteriosus (Patent Ductus Arteriosus, PDA)	62
Další vývojové vady ductus arteriosus	62
Anomálie koronárních arterií	62
Abnormality systémových a plicních žil	63
Perzistující levostranná horní dutá žíla	63
Interrupce dolní duté žíly	64
Anomální návrat plicních žil	64
Kongenitální aneuryzma a divertikl srdeční komory	66
Odchylky umístění celého srdce	67
PREVALENCE VÝVOJOVÝCH VAD SRDCE V ČESKÉ REPUBLICE	68
Seznam použitých zkratk srdečních vad	69
Doporučená literatura k jednotlivým kapitolám	70
Summary	73

PODĚKOVÁNÍ

Autor by rád poděkoval spoluautorovi publikace prof. MUDr. Davidu Kachlíkovi, Ph.D., odborným recenzentům prof. MUDr. Mgr. Zbyňku Tonarovi, Ph.D., a MUDr. Romanu Gebauerovi a dále MUDr. Jitce Fabiánové, MUDr. Ludmile Hornofové, MUDr. Ester Bartl a prof. MUDr. Josefu Zámečníkovi, Ph.D., za neocenitelnou pomoc při kontrole kvality textu. Zvláštní poděkování pak patří MUDr. Šárce Zavázalové a MUDr. Andree Felšoové za zhotovení kvalitních nákresů, které výrazně zvýšily úroveň tohoto díla.